Organi Komiteti Markaziji partijaji komunistiji (ʙ) Ūzʙekiston

Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji hamaji mamlakatho, jak şaveton!

BAJROQI MIḨNAT

JANVAR
18
seşamʙe
soli 1938
№ 15 (2072)

SESIJAJI JAKUMI ÇEQIZANIJI JAKUMI SOVETI ƏOLIJI SSSR

Suxani rajisi Sovnarkomi SSSR deputat V. M. MOLOTŪV

(Deputatho ʙa izzati rajisi Sovnarkomi SSSR rafiq Molotūv ovatsijaji duru-daroz mekunand. Hama mexezand, sadohoji taʙrikrasoni meʙurojand: «Ba rajisi Sovnarkom rafiq Molotūv—ura!», (qarsakzanihoji ʙoavç, sadohoji «Ura!»).

Rafiqho, mo hozir masalaji kalonro sançida istodem, cunki on ʙa Konstitutsijaji mo, Qonuni asosiji mo daxl dorad. Qarorhoji Komiteti Markaziji Içroija va Soveti Komisarhoji Xalqi dar xususi ʙaəze taqjiriho va purakunihoji moddahoji çudogonaji Konstitutsija ʙa tasdiq kardani şumo taqdim karda şudagi, xususan, ʙa masalahoji taşkilotiju administrativi daxl dorand, amo onho ʙa taqsimoti administrativiji doxili jakcand respuʙlikahoji sojuzi taqjiriho medarorand, ʙa aparati Umumisojuziji gosudarstvogi şajxut dorand va ʙa interesshoji zindagoniji xalqhoji Sojuz daxl mekunand.

Dar dokladi rafiq Gorkin va dar suxanhoji vakilhoji respuʙlikaho masalahoji ʙa taqsimoti administrativi va dar RSFSR, Ukraina, Ūzʙekiston, Qazoqiston va Belorusija jak qator oʙlasthoji nav taşkil dodan daxl doştagi, halakaj ʙa qadri kifoja nişon doda şudand. Man dar ʙoloji masalahoji ʙo kori organhoji Umumisojuzi va ʙo taşkil dodani narkomathoji navi Umumisojuzi voʙasta ʙudagi meistam.

Az rūji Konstitutsijaji jakumi Sojuz, ki dar soli 1924 qaʙul karda şuda ʙud, mo 12 narkomat va Komisijaji planiji gosudarstvogi taşkil doda ʙudem. Az hamun vaqt ʙa in çoniʙ dar zindagoniji mamlakat taqjiriji ʙisjore ʙa vuçud omad, faroxiji kori gosudarstvogi ʙisjor zijod şud. Qarorhoji alhol ʙa tasdiq kardani Soveti Əoli taqdim karda şudagiro qaʙul karda, mo dar sostavi Soveti Komisarhoji Xalqi rahʙarhoji 26 narkomat, komitetho va komisijahoji dojimi, incunin Gosplan va Komisijaji Kontroli Soveti doştagi meşavem. Ƣajr az in, dar nazdi Soveti Komisarhoji Xalqi ʙoz 9 taşkiloti Umumigosudarstvogiji ʙevosita ʙa on itoət mekardagi mavçudast. Dar hamaji hamin, na faqat taraqijoti əazamati xoçagiji xalqi va ʙunjodijati madani, ʙalke hamcunin taraqijoti vazifahoji mudofiəaji harʙiji mamlakat va talaʙi ʙa hamaji hamin muvofiqi difirentsiatsijaji kaloni rahʙariji gosudarstvogi, ki şaklhoji navi taşkilotiro əaniq talaʙ mekunad, aksi xudro joftagijand.

Ci qadar tez taraqi kardani xoçagiji mo va ci qadar vaseə şudani vazifahoji moro dar in ʙoʙat aqalan az in didan mumkinast. Az vaqti Konstitutsijaji moro tasdiq kardani Sjezdi VIII Umumisojuziji Sovetho az jak sol sahl zijod guzaşt, amo mo halakaj dar peşi zarurijati xoh dar respuʙlikahoji Sojuzi va xoh dar aparati Umumisojuziji gosudarstvogi jak qator corahoji navi taşkilotiju administrativi guzarondan istodem.

Dar mudati in solho az cixel rohi kalon guzaştani industrijaji mo ʙa hama maəlumast. Xususan in ʙa sanəati vazmin daxl dorad, ki on az hamaji navahoji digari xoçagiji xalqi ʙa peş raftagijast. Dar natiçaji in Narkomtjaʙprom, to maşinasoziro az on ʙurovardan, taşkiloti xelo kaloni miqdori ʙuzurgi navahoji tez taraqi karda istodaji industrija doştagi şuda ʙud. Hato hozir, ki maşinasozi az Narkomtjaʙprom halakaj ʙurovarda şudagijast va Komisariati Xalqiji maşinasozi taşkil doda şudagijast, hato hozir Narkomtjaʙprom narkomati kalontarini sanəati, narkomati miqdori ʙuzurgi produktsija va ʙaroʙari in produktsijaji xelo harxela medodagi meʙoşad.

Ba in rozi naşudan mumkin nest, ki maşinasoziji tez taraqi karda istodagiro, ki ʙa taraqijoti insuna ham tezi on hamaji navahoji xoçagiji xalqi interesi kalon dorand, dar şaroiti hozira faqat ʙo jordami narkomati maxsus durust taşkil dodan mumkinast. Dar in xusus cunin tsifraho gap mezanand. Agar faqat davri du pançsola—pançsolahoji jakum va dujumro girem, onro faqat dar hamin mudat, jaəne az soli 1928 maşinasozi dar Sojuzi Soveti ʙa 13,5 ʙaroʙar zijod şudagijast. Amo şumoho medoneston, ki talaʙoti rekonstruktsijaji texniki hanuz xelo qanoəatʙaxş karda naşudin, ki in talaʙot tez zijod şudanro davom doda istodast. Dar haqiqat, mo halakaj du Komisariati kaloni tipi maşinasozi dorem. Peş az hama, dar xususi Komisariati Xalqiji sanoəati mudofiəa gap zadan darkorast,—in hamcunin, asosan, Komisariati maşinasozi meʙoşad. On dar vaqti qaʙul kardani Konstitutsijaji mo, az jak sol peş sahl zijod taşkil doda şuda ʙud, amo on az kor az had afzun halakaj taamin şudagijast. On ʙaroji Armijaji Surx va flot maşinaju asʙoʙhoji darkori medihad va ʙa miqdori ʙisjor produktsijaji digari ʙeştarin maşinasozi meʙurorad. Lekin ʙa mo narkomati maxsusi maşinasozi taşkil dodan lozim şud, cunki talaʙoti mo dar texnika, dar maşinaho, dar stanokho ʙeʙadand. Boz ʙa jod medihem, ki narkomathoji digari Umumisojuzi va sojuziju respuʙlikoni ham, incunin narkomathoji sanoəati mahali ʙa miqdori ʙisjor maşinaho va harxel asʙoʙho meʙurorand. Dar guzarondani rekonstruktsijaji insunaji texnikiji mamlakati mo çoji peşrandagi alhol azoni Narkommaşi cand mah peş taşkil doda şudagi meʙoşad. Mo fikr mekunem, ki Soveti Əoli dar xususi taşkil dodani Narkommaş qarorro maəqul mekunad. (**Qarsakzaniho**).

Narkomati dujum, ki dar xususi on dar taklifhoji ʙa tasdiq kardani Soveti Əoli taqdim karda şudagi, gap meravad,—Komisariati Xalqiji tajorkuniho meʙoşad.

Halakaj ʙa şakli hozira Komiteti tajorkunihoji xoçagiji qişloqiji nazdi Sovnarkomi Sojuzi SSR, taşkiloti ʙa maənoji puraji in suxan tipi narkomati meʙoşad. On organhoji respuʙlikoni, kraji va oʙlasti, hamcunin organhoji rajoniji xud dorad. Dar əamal, in narkomati kaloni Umumisojuzi meʙoşad, ki kori on, cixele ki şumoho medoneston, ʙisjorast.

Taraqijoti vazifaho dar soʙaji tajorkuniho ʙo sarʙardoriji xoçagiji qişloqi mo voʙastagi dorad. Fakthoji ʙa taraqijoti tajorkunihoji xoçagiji qişloqiji davri pançsolahoji jakum va dujum, əaniqtar gūjem, nūh soli oxirin daxl doştagiro megirem. Dar mudati in davr tajorkunihoji qala ʙa 2,5 ʙaroʙar zijod şudagijand; tajorkunihoji ham laʙlaʙuji qandi va ham kartoşka ʙa du ʙaroʙar zijod şudagijand; tajorkunihoji paxta ʙa se ʙaroʙar zijod şudagijand.

Alhol, dar vaqte ki hosiloti mo tez ʙa ʙolo ʙuromadanro sar kardagijast, cunki soxti kolxozi mevahoji avali puxtagiji xudro halakaj ovarda istodast, dar vaqte ki kolxozho va sovxozho halakaj mustahkam şudagijand, onho dar taraqijoti hamaji produktsijaji xoçagiji qişloqi va dar in çumla hajvonotparvari xudro durustak nişon medihand. (**Qarsakzaniho**).

Kolxozho ʙo muvafaqijat ʙa vuçud ovardani vazifaji ʙuzurgi ʙunjod kardani zindagoniji tiqimdoriji kolxozcihoro halakaj sar kardagijand. Kolxozhoji ʙoquvat va kolxozcihoji tiqimdor—taraqijoti tezi in faktho dar peşi nazari mo guzaşta istodast. Inxel kolxozho talaʙhoji gosudarstvogiro ham ʙoz ʙehtar taamin karda metavonand. Tajorkunihoji produkthoji asosi, ki aholi ʙo onho taamin karda meşavad, sanoəati mo ʙo onho taamin karda meşavad, ki onho ʙaroji talaʙhoji ʙisjori muhimtarini gosudarstvo darkorand,—in haminxel korast, ki on rūz ʙa rūz taraqi mekunad, to rafta zijodtar çidi meşavad. Dar teritorijaji nihojat ʙuzurgi Sojuz taşkil dodani kori tajorkuniho, kori murakaʙ va kalon meʙoşad. Dar in kor mo hanuz ʙisjor kamʙudihoji kalon dorem. Kori taşkil dodani tajorkunihoro teztar ʙehtar kardan, ʙa interesshoji hamaji gosudarstvo va ʙa interesshoji xudi xoçagiji qişloq, ʙa interesshoji kolxozho va kolxozciho meʙoşad. Narkomate darkorast, ki in korro durustak ʙa rah monad, aparati mahali va markaziji xudro ʙehtar kunad, ʙaroji içro kardani hamaji kori tajorkuniho çavoʙgar ʙoşad. Taklifi taşkil dodani Narkomzag az ʙoloji hamin meʙoşad.

Aknun ʙa Banki gosudarstvogi meguzaram.

Banki gosudarstvogiji mo halakaj taşkiloti əazamat meʙoşad, ki dar jagon gosudarstvo dar in soha ʙa on ʙaroʙar meomadagi nest. Gosʙank dar hamaji respuʙlikaho, krajho, oʙlastho va qariʙ dar hamaji rajonho idorahoji xud dorad. In aparati əazamati serʙoəli sistemaji finansiji mo meʙoşad. Kori on ʙaroji taraqijoti xoçagiji xalqi, xususan ʙaroji taraqijoti savdo, ʙaroji revoç dodani oʙoroti mol, ʙaroji xoh şahr va xoh qişloqro ʙo molhoji sanoəati va avqotvori taamin kardan ahamijati daraçaji jakum dorad. Baroʙari taraqijoti xoçagiji xalqi, ʙaroʙari taraqijoti tezi talaʙoti mihnatkaşhoji şahr va qişloq, vazifahoji Banki gosudarstvogi ham zijod şuda istodin.

Az jak cand tsifraho mo dida metavonem, ki dar mudati solhoji oxir dar in soha ci ʙa vuçud omadagijast.

Oʙorothoji Banki gosudarstvogi, agar faqat hisoʙhoji Gosʙank ʙo xoçagiji xalqi doştagiro girem, ʙehisoʙhoji duruniʙanki, dar mudati haşt soli oxir ʙa 13 ʙaroʙar zijod şudagijand. Dar soli 1928—29 in hisoʙhoji Gosʙank ʙo xoçagiji xalqi doştagi sadu haftodu şiş miliardu şişt sadu şastu du millionu du sadu nuzdah hazor sūm (176.662.219.000 sūm)ro taşkil doda ʙudand, amo dar soli 1936 onho du trilionu jak sadu ponzdah miliardu haftsadu navadu se millionu haştsadu haştodu şiş hazor sūm (2.115.793.886.000 sūm)ro taşkil kardagijand.

Masştaʙi kori Banki gosudarstvogi haminxel kalon şudagijast.

Banki gosudarstvogi dar mo az rūji tariqat, az rūji sodat, jake az taşkilothoji doxili Narkomati finansho hisoʙ mejoʙad, gūjo ki on ahamijati ʙatavrixud nadoşta ʙoşad, gūjo ki on taşkiloti ʙa tavrixudi kreditiju finansi naʙoşad. Dar əamal in, alʙata, inxel nest.

Az tarafi digar, masştaʙi kori xudi Komisariati Xalqiji finansho ʙa andozaji xelo kalon şudagijast va sol ʙa sol kalon şudanro davom medihad. Dar in ʙoʙat dastahoji ʙjudzeti gosudarstvoji mo ravşan gap mezanand.

Agar ʙjudzeti moro umuman girem, jaəne ʙjudzethoji sojuzi va respuʙlikoniju mahaliro jakço girem, ongoh inxel ahvolro meʙinem. Dar soli 1928—29 in ʙjudzeti mo 7,5 miliard sūm ʙud, amo dar soli guzaştaji 1937 on, az rūji hisoʙhoji peşaki, halakaj ʙa 101 miliard sūm rasidagijast, jaəne dar mudati in 9 sol ʙa 13 ʙaroʙar zijod şudagi meʙoşad (**Qarsakzaniho**).

Agar dar mo haminxel taraqijoti tezi ʙjudzethoji gosudarstvogi, respuʙlikoni va mahali nameşud, agar haminxel taraqijoti tezi oʙorothoji kreditiji Banki gosudarstvogi nameşud, ki dar xususi onho mo hozir gap zada istodem, dar mo xoçagiji mo, ʙunjodijati madaniji mo ʙo haminxel temphoji tez taraqi karda nametavonist va mudofiəaji mamlakat, cixele ki mo inro dar hamaji mudati in solhoji oxir meʙinem, inxel tez mustahkam şuda nametavonist.

Bjudzeti gosudarstvogi va oʙorothoji finansiji Banki gosudarstvogi hamuno ki dar Mamlakati Sovethoji mo ʙa vuçud meʙijojad, ʙo tsifrahoji əodi, rostaş, ʙo tsifrahoji nihojat asosi, nihojat taasirnok, nihojat onrūdor cun ojna aks mekunand.

Az in, rafiqho, ʙaəze maənoʙarorihoji taşkiloti kardan darkorast. Mo, alʙata, oʙorothoji Banki gosudarstvogiro kam kardani nestem, ʙalke taraqijoti insunaji onhoro mexohem. Mo, alʙata, ʙjudzetamoro ham kam kardani nestem, ʙalke ʙo rohi ozmudaşuda ʙa peş raftan, talaʙoti zijod şuda istodaji gosudarstvoro az pul ʙa qadri darkori taamin kardan, talaʙoti zijod şudaistodaji aholiro ʙoz naqztar taamin kardan mexohem. Baroji hamin dar in xusus masala ʙa majdon meʙurojad, ki ʙa Banki gosudarstvogi ʙorin taşkiloti muhimi finansi mustaqiliji kalon dihem. Bo hamin zarurijati Banki gosudarstvogiro az Komisariati Xalqiji finansho çudo karda, ʙa on mustaqiliji zaruri dodan, va, ʙa in fahmida meşavad, ki ʙaroji rahʙariji kori krediti dar Sojuz ʙa gardani on çavoʙgariji kalon monda, Gosʙankro ʙevosita ʙa Sovnarkom itoətnok kardan va ʙa rahʙari on dar Soveti Komisarhoji Xalqi cun huquqhoji komisari xalqi avozi halkunanda dodan ʙa vuçud meʙijojad. Hamaji hamin ʙa cunin cūt kardan ruxsat medihad, ki Soveti Əoli taklifi moro cun taklifi durust va dar sarvaqtaş maəqul medonad. (**Qarsakzaniho**).

Baəd, dar xususi taşkil dodani ʙoz jak narkomati nav, dar xususi taşkil dodani Komisariati Xalqiji floti harʙi—darjoji. Ba əinovat nagiriftan mumkin nest, ki in masalaji nihojat muhim va nihojat puxta rasidagi meʙoşad. Mo hozir 4 floti harʙi—darjoji dorem: Balti, darjoji Sijoh, Şimoli va okeani Orom. Hamtūr menamojad, ki ʙaroji jak mamlakat kam nest, xususan inki flothoji darjojiji mo ʙa ʙaəze okeanho ham munosiʙati ʙevosita dorand. Amo ʙa kori ʙunjodijati floti darjoji mo faqat dar solhoji oxir durustak caspida tavonistem. Flothoji ham Balti, ham darjoji Sijoh, ham Şimoli va ham okeani Orom, cixele ki ʙaroji derzavaji ʙuzurgi soveti munosiʙast, haminxel taraqi kardanro halakaj sar kardagijand. Onho ʙo jedinitsahoji nav, hoʙa ʙo jedinitsahoji xurdtar zūr pura şuda istodin, amo ana ʙaəze zavodhoji navro mukamal ki soxtem,—ki onhoro ʙaroji teztar soxtan harakat dorem! va floti moro teztar, lekin ʙo jedinitsahoji qudratdori darjoji pura kardanro sar mekunem. (**Qarsakzanihoji ʙoavç**).

Mo ʙojad inro ʙa nazar girem, ki mamlakati mo kalonast, ki on dar duriji ʙuzurg darjoho dorad va in dojim inro ʙa jodi mo medihad, ki floti mo ʙojad mustahkam, zūr ʙoşad. (**Qarsakzanihoji ʙoavç**). Inro derzavahoji kapitalisti ham ʙo in ʙa jodi mo medihand, ki dar mudati solhoji oxir onho ʙunjodijati ʙuzurgi harʙi—darjojiro revoç dodagijand. Mo ʙa in fakt ʙeparvo mondanro ūjla nadorem, xususan az in saʙaʙ ki derzavahoji imperialisti dar xususi ʙa peştoziji ʙunjodijati harʙi—darjoji aqalan ʙaəzan had mondan gufta şunid karda hec nametavonand. Masalan, Japonija ʙorin derzavaji agresivi, dar xususi had mondani jaroqpūşiji darjoji az harcitūr qismgiri to ʙa alvaqt rū gardonda istodast. To ʙa alvaqt, ʙa harcitūr konferentsijahoji ʙajnalxalqi nigoh nakarda,—aqalan konferentsijaji londoniji soli 1936-umi dar xususi masalahoji hadmonihoji jaroqpūşihoji darjoji guzaştagiro ʙa jod medihem,—ʙaroji jaroqpūşihoji darjojiji hamsojaji şarqiduriji mo—Japonija—jagon hadmoni nest. Magar mo ʙojad in faktro ʙa nazar nagirem? Beşuʙha, şumoho megūjeton ki in ahvolro mo ʙojad dar kori xud durustak ʙa nazar girem. (**Qarsakzaniho**).

Ana fakti digar. Italijaji faşisti dar konferentsijaji londoniji soli 1936 garcande rasman qism girifta ʙoşad ham, on hamcunin ʙo harcitūr ʙahonahoji noçidi, dar xususi hadmoniji jaroqpūşihoji darjoji az kori ʙa harcitūr rozinomaji ʙo mamlakathoji digar dast mondan rū gardondagijast. Oxir Italija hozir dar hamaji darjoji Mijonazamin ʙe kontrol xūçajingari kardanro talaʙ karda istodast-ku, ki in ʙa interesshoji kalontarini Sojuzi Soveti daxl nakarda nametavonad. Magar mo ʙojad in faktro ham dar qarorhoji xud ʙa nazar nagirem? (**Qarsakzaniho**).

Megūjand, ki Germanijaji faşisti ʙa rozinomaji darjoji dast mondast, amo mo ʙoz ʙojad ʙinem, ki in imzo ʙa ci mearzad. (**Xanda, qarsakzaniho**).

Dar har hol, hama dar in xusus gap mezanad, ki ʙa mo floti zūri harʙi—darjoji doştan darkorast. (**Qarsakzaniho**).

Mo cunin hisoʙ mekunem: tarafi asosi inast, ki kiştiji gosudarstvogiji mo mustahkam va qudratdor ʙoşad, va on, cixele ki mo medonem, mustahkamast va to rafta ʙisjortar mustahkam meşavad. (**Qarsakzanihoji ʙoavç**). Soxti sovetiji mo qudratdorast va ʙoz purqudrattar şudan mexohad, az duşmanho dastnoras şudan mexohad. (**Qarsakzanihoji ʙoavçi duru daroz**). Az in mo maəno meʙurorem, ki ʙa mo Armijaji Surxi zūr darkorast va ʙa mo floti zūri harʙi—darjoji darkorast. (**Qarsakzanihoji duru-daroz**). Derzavaji qudratdori soveti ʙojad ʙa interesshoji xud muvofiq, ʙa kori ʙuzurgi mo munosiʙ, floti darjoji va okeani doşta ʙoşad. (**Qarsakzanihoji duru-daroz**).

Baroji in flotro ʙo jaroqpūşiji murakaʙi texnikiji on, ʙo artilerijaji qudratdori darjoji on, ʙo aviatsijaji darjoji ʙa lajoqati floti soveti muvofiqi on taşkil dodan (**qarsakzanihoji ʙoavç**) va ʙaroji kadrhoji serşumori darjogardhoji kvalifikatsijanok va texnikhoji darjojiro ʙa ruhi soveti tarʙija dodan, narkomati nav darkorast, Narkomati floti harʙi—darjoji darkorast. (**Qarsakzaniho**).

Mahz ʙaroji inki Armijaji Surxi mo taraqi kardagijast, ki dar inço ham dar xususi insuna ham mustahkam kardani on, dar xususi jaroqpūşiji ʙoz insunaji texnikiji on kori ʙuzurgi harrūza darkorast, dar xususi askarhoji surx va komandirhoji ʙa vatan çonsupor tarʙijaji ʙolşeviki dodan kori xelo ʙehtar darkorast, mahz ʙaroji inki rahʙariji hamaji in kor dar Armijaji Surx dar peşi xud vazifahoji əazamat dorad, floti harʙi—darjoji ʙoşad ʙa xud diqati maxsus va incunin zūrro talaʙ mekunad, mo zarur hisoʙ mekunem, ki ʙaroʙari Narkomati mudofiəa, Narkomati floti harʙi—darjoji doşta ʙoşem. (**Qarsakzanihoji ʙoavçi duru-daroz**).

Vazifaji mo kori mudofiəaji sarhadhoji xuşkigardi va kanorhoji darjojiji Sojuzi Sovetiro ʙoz ʙalandtar ʙardoştan meʙoşad. Umed mekunem, ki darjogardhoji mo vazifaji xudro ʙo sarʙalandi içro mekunand, va Narkommorflot dar ʙoloji taşkil dodani floti zūri sovetiji harʙiji darjoji ustuvorona va halok naşuda kor mekunad. (**Qarsakzanihoji duru-daroz**).

Xulas, rafiqho deputatho, ʙoz cand suxan dar xususi jake az taklifhoji ʙa tasdiq kardani şumoho darovarda şudagi,—cunonci dar xususi purakuniji moddaji 49-umi Konstitutsija. Gap dar in xusus rafta istodast, ki in moddaro ʙo nişondodi dar xususi hal kardani masalaji dar çoji darkor meşudagi çori kardani ahvoli harʙi Prezidiumi Soveti Əoli huquq doştan pura karda şavad.

Şumoho medoneston, ki ʙa Sojuzi Soveti dar mudati solhoji oxir jagon kas az ʙerun huçum nakardast, garcande dar xususi harxel iqvogarihoji az tarafi agresorhoji imperialisti guzaronda meşudagi, kamʙudi dida naşuda ʙoşad. Baroji hamin dar coranihoji nişon doda şudagi va dar qarorhoji maxsus dar in ʙoʙat talaʙ naʙud. Va ʙo vuçudi hamin mo ʙojad dar xususi vazminşavihoji ehtimoli ʙaəze peşainiho kunem. Baroji hamin, ʙa man menamojad, ki taklifi dar xususi in masala darovarda meşudagi, ʙa şumoho ravşanast va mukamal qaʙulşavanda meʙoşad. (**Az jak sar qarsakzaniho**).

Ana, rafiqho, masalahoje ki man dar ʙoloji onho pajvasta ʙa taqjirihoji Konstitutsija ʙojad meistodam.

Mo Konstitutsijaji naqzi soveti dorem, va ʙaroji hamin xalq onro Konstitutsijaji Stalini nom mondagijast. (**Qarsakzanihoji ʙoavçi xelo vaqt xomūş nameşudagi, hama mexezand, sadohoji «ura!», «Zinda ʙod rafiq Stalin!»**).

Zindagoni ʙoşad, ʙo navʙati xud, ʙa peş rafta istodast. Mamlakati mo rūz ʙa rūz taraqi karda istodast va şaklhoji navi taşkilotiro talaʙ mekunad. Taqjiriho va purakunihoji ʙa Konstitutsijaji mo darovarda şuda istodagi, ana ʙo hamin ʙa vuçud ovarda meşavand. In zarurast. In ʙa on muvofiqast, ki soxti sovetiji mo taraqi mekunad, mustahkam meşavad va komil meşavad.

Dar hamaji hamin mo quvat va ahamijati hamun korero meʙinem, ki on alhol dar dasti mo, dar dasti mihnatkaşho meʙoşad,—dar hamaji hamin mo ahamijati ʙuzurg va quvati purqudrati kori Lenin—Stalinro meʙinem! (**Qarsakzanihoji ʙoavçi duru-daroz, hama mexezand, sadohoji «ura!», «Zinda ʙod rafiq Stalin!», «Zinda ʙod rafiq Molotūv!»**).

MOSKVA KREML BA RAFIQ STALIN

Padari qadrdoni xalqi soveti!

20 sol peş man dar taki asorati podşoh va ʙojho az har gektar zamini sijoh ʙa zūr panç tsentneri paxta megiriftam. Dar rūzi avali taarixiji kori Sesijaji Soveti Əoliji vatani mo, man satraki ʙosiq ʙesavod va dar taki asorat giriftor ʙudagiji amo hozir kolxozciji paxtakori ozodi Ūzʙekiston şudagi, ʙaroji cunin maəlumotro ʙa Şumo dodan nekʙaxtam, ki zvenoji man dar xususi hosiloti paxta rekordi navi çahoni nişon dod. Ba 11-umi janvari soli 1938-um mo az har gektar ʙa hisoʙi mijona 147 tsentneri paxta dodem.

Man, ʙa şumo vaəda mediham, ki dar soli 1938-um namunahoji az in ham zijodro nişon mediham.

Zinda ʙod Soveti Əoliji ajomi Stalini va deputathoji on—odamhoji ʙehtarini xalq!

Zvenovodi kolxozi nomi Stalin
rajoni Izʙoskant-Mamarahim
Boʙorahimūv.

DILI MO AZ TAKABURI VA NEKBAXTI PURAST

TOŞKAND. 13-umi dekaʙr dar faʙrikaji mūzaʙurori ʙa munosiʙati jela şudani Sesijaji Soveti Əoliji SSSR mitingi ʙerodam guzaronda şud. Dar miting direktori faʙrika rafiq Jakşijants dar ʙoʙati jela şudani Sesija maəlumot dod.

Baəd staxanūvcihoji faʙrika rafiqho: Kengzes, Ƶdanūv, Rahmatulojūv va digarho ʙa suxan ʙaromada. Sesijaro taʙrik kardand. Va dar miting vaəda dodand, ki dar rūzhoji guzaşta istodaji Sesija ʙoz ham hosili ʙalandi mihnatro ʙa dast darovarda, onro ʙa kori ojandaji xud mustahkam kunand.

Raʙociho, xizmatciho va korkunhoji inƶeneriju-texniki dar miting hisijot va takaʙuriji xudro ʙa kori Sesija ʙajon karda, cunin rezoljutsija qaʙul kardand:

«Mo ʙa deputathoji Soveti Əoliji SSSR va ʙa rafiq **Stalin** taʙriki otaşin rasonda, cunin vaəda medihem, ki ʙaroji qarorhoji Sesija qaʙul mekardagiro ʙo sarʙalandiho içro kardan gūştin meʙarem. Baroʙari hamin mo ʙa xud cunin voçiʙijat megirem, ki plani korkardaʙurociji kvartali jakumi pançsolaji sejumi Staliniro ʙarzijod içro karda, hosili ʙalandi mihnatro ʙoz ham ʙa dast medarorem».

M. B.

Harakathoji harʙi dar Xitoj

DAR XITOJI MARKAZI

SANXAJ, 16 (TASS). 15-umi janvar dar sajni partizanho va askarhoji japon zaftezanamho haminxel dar nazdikiji Sanxaj şuda guzaştin, ki dar certu seşi çamaiji şahr paronparonaiji zūri artilerijaji şunida şudast.

15-umi janvar 24 aeroplani japoni Nancan (pojtaxti vilojati Tszjansi)-ro az sari nav ʙa taki ʙomʙa giriftast. Aerodrom va maktaʙi inƶeneri ʙa taki ʙomʙa girifta şudast, ki maktaʙ xaroʙ şudast.

DAR XITOJI ŞIMOLI

NANKOU, 16 (TASS). Cixele ki maəlumot doda istodin, çavqijati japonho az 800 nafar odam ʙisjorat, ki on az Tszjun (qismi şimoliji-qarʙiji vilojati Şanxi) huçum karda ʙud, 9-umi janvar Jujujro zaʙt kardast. Dar zaftezanamhoji ʙo qismathoji armijaji 8-umi milliji revoljutsioniji-xitoji karda şudagi askarhoji japon xelo odami xudro ʙoxtand. Çavqijati digari japonho az Sosjan (qismi şimoliji-qarʙiji vilojati Sanxi) ʙa peş daromada, ʙa şahri ujeadiji Pinlu huçum karda istodast.

Dar mudati rūzhoji oxirin ʙeştar az 10 hazor soldati japonro dar Tjantszin rū ʙa çoniʙi samti çanuʙ rohi karda şudast. Beştar az ʙist hazor soldati japonro ʙaholati rahhoji ohani Bejpin—Sujjuan va Bejpin—Xankou rohi karda şudast.

* * *

LONDON, 15 (TASS). Rejter maəlumot medihad, ki dar vilojati Şandun askarhoji ʙa samti şarq az darozi rohi ohani Tszinan—Tszjaoszou ʙa peş rafta istodagiji japon, az Tszinan 25 kilometr soqistar hastand.

DAR FRONTḨOJI ISPANIJA

(Muvofiqi maəlumothoji TASS)

FRONTI ŞARQI (ARAGON)

Dar fronti Teruel—miltiqparoni ʙa guzaşta istodast.

Respuʙlikaciho jak cand pozitsijahoji ʙa Seladas dar samti şimol (az Teruel dar samti şimolu-qarʙ) suda giro ʙand kardin.

Aeroplanhoji respuʙlikoni jak qator vokzali soʙihoro ʙa taki ʙomʙa girifta, darançoi amʙorhoji jaroq ʙo sud kardin. Jak eskadriljaji respuʙlikoni çavqijati avtomoʙilhoji norkaşro ʙo ʙorho rū ʙa çoniʙi punkti taamineti soʙiho rafta istodagiro ʙa taki ʙomʙa giriftast. Bisjortarini avtomoʙilhoji norkaşro noʙud karda şudast.

FRONTI MARKAZI

Dar fronti Madrid dar rajoni Bario del Perol askarhoji respuʙlikoni minaro vzriv kardin. Az soʙiho ʙeştar az 60 odam kuşta şudast. Besarançomiji soʙihoro manfiat ʙurda, respuʙlikaciho ʙa pozitsijahoji faşisthoji huçum kardin. Soʙiho voçis şudin, ki ʙa jordamaşon quvathoji nav çeʙ zada mijorand. Qismathoji respuʙlikoni, suporişro içro karda, ʙoz gaşta ʙa pozitsijahoji xud omadin.

Dar fronthoji digar—jagon taqjirije rūj nadodast.

⁂

15-umi janvar aviatsijaji faşisti Barselonaro du karat ʙa taki ʙomʙa giriftast.

QARORRO BO XURSANDI KOR HARDA BUROMADAND

SAMARQAND. Ba nazdiki maçlisi umumiji kolxozcihoji kolxozhoji nomi Jesūv va nomi Molotūv şuda guzaşt. Dar in maçlis qarori Sovnarkomi Sojuz va TsK VKP(ʙ) «Dar ʙorati zamini nazdihavliji dodan va nest kardani soʙorijati kolxozcihoji Ūzʙekiston» ʙo xursandi kor karda ʙaromada, va dokladi rafiq Segizʙojev dar soveçaniji respuʙlikaniji kolxozcihoji staxanūvci kardagiro ʙa avozi ʙaland xonda doda şud.

Baəd az in, kolxozciho ʙa muroçiat ʙa rafiq Stalin, ʙa padari dūstdori xud rafiq Stalin, ʙa partija va ʙa hukumati soveti qaʙuldori [illegible] ʙa rafiq Ikromūvi samimi [illegible] sondand.

Ba çavoʙi in pravlenija va kolxozcihoji kolxozhoji nomi Jesūv va nomi Molotūv ʙa xud jak cand vazifahoro ʙo giriftand. Brigadir va zvenohoji kolxozhoji mazkur vaəda dodand, ki hamin sol az hosili ʙa har gektar ʙa hisoʙi mijona 30 tsentneri ʙo sili paxtaji xuşsifat [illegible].

A. Narziqulūv.

AZ POCTAJI OXIRIN

XUŞOMADGŪJHO VA DILJOVHO AZ „QZIL ŪZBEKISTON“

Ba matʙuoti ʙolşeviki xuşomadgūji, suxanhoji parfūm, şirinsuxankogūji qalʙaki ƣajr meʙoşand. V. I. Lenin cunin taəlim dodagijast: «Kamtar suxanhoji parfūm gufta, ʙisjortar kori oddi va harrūza karda şavad...»

Rafiq Stalin dar Plenumi fevralija-martiji TsK VKP(ʙ) soço tasrif kardani rahʙarho, harxel xuşomadkarihoi va diljovkunihoro xelo saxt tanqid kardagijast.

Gazetahoji Ūzʙekiston dar sohati tarafdori dodan va revoç dodani xuşomadgūji, ki onro duşmanhoji saddarini xalq ʙa maqsadi ʙuşjoriji ʙolşevikiro kund kardan saxt çoj kardagijand, gunahkor meʙoşand.

Az in xelhoji antipartijagiji kor gazetaji «Qzil Ūzʙekiston» to ʙa hole ham dast nakaşidast. Dar nomeri 12-umi janvar ʙaromadagi gazeta dar varaqi jakum 2 şeirro çoj dodast. Dar in şeirho on ʙo suxanhoji pardoni va madhgūjiji xuşku xoli sekretari TsK KP(ʙ) Ūz rafiq U. Jusupūvro nihojat zūr tasrifi ʙa heç kas darkor namedagi kardagijast.

Ba rafiq U. Jusupūvi ʙolşeviki xoksor, ʙa xuşomadgūji duşman ʙudagi, in tasrifkunihoji ʙa ilhomi ʙolşevizm ƣajr ʙudagi, in şirin suxanhoji xuşomadgūji darkor nestand.

Ba redaktsijaji gazetaji «Qzil Ūzʙekiston» va vaqtina içrokunandaji vazifaji redaktori on rafiq Aʙdurahmonūv ʙaroji ʙa stili kori ʙon naʙuda va ʙa partija ƣajr ʙudagi oxir mondan va xonandaji sovetiro ʙa ilhomi nişondodi rafiq Stalin tarʙija dodan kajho vaqt rasidagijast.

(«Pravda Vostoka»).

Xuşomadgūji va diljovkuni ʙa matʙuoti ʙolşeviki ƣajrand

Ba man maəlum şud, ki gazetaji «Qzil Ūzʙekiston» ʙo initsiativaji xudaş dar nomeri 12-umi janvari hamin sol ʙaromadagi ʙa munosiʙati man şeirhoji xarakteri xuşomadgūji diljovkuni doştagi çoj dodast.

Rafiq Stalin dar doklad va dar suxani oxirini dar Plenumi fevralija-martiji TsK VKP(ʙ) kardagiji xud xelo ravşan fahmonda dodagijast, ki manifestatsijahoji paradi, jakdigarro tasrifkuni, xudtasrifkunihoji şavqunnok—ʙuşjoriji sijosiro kund mekunand, odamhoro ʙehavsila mekunand, kataqi kardanro pajdo mekunad. Inxel stil, cixele ki rafiq Stalin nişon doda guzaştagijast, «Baroji odamhoji az hisijati lajoqati xud mahrum ʙudagi va az hamin saʙaʙ ʙo ʙolşevizm heç saloqa nadoştagiro rasonda ʙurovardan, davraji muvofiq ʙunjod mekunad».

Inro redaktsijaji gazetaji «Qzil Ūzʙekiston» fahmida giriftanaş darkorast.

Cunin hisoʙ mekunam, ki gazetaji «Pravda Vostoka» durust nişon doda guzaşt, ki cop karda şudani in şeirho cunin guvohi medihand, ki gazetaji «Qzil Ūzʙekiston» to ʙa hole usulhoji antipartijagiji kor va tarʙija dodani kadrho, ki onro duşmanhoji xalq xelo çoj mekardand, to ʙa hole ʙarham nazadast.

U. Jusupūv.

Moskva, 15-umi janvari soli 1938.

GorONO ahamijat nadoda istodast

BUXORO. Soli guzaşta dar maktaʙi nomi Lunacarskij darsi zaʙoni rusi ʙa daraçaji past ʙud, dar soli taəlimi 1937/38-um ʙojad ham maktaʙ ʙa hamin ahvol davom karda istodast. Porsol dar maktaʙi mazkur muəllimaji zaʙoni rusi—**Loginūva** ʙud, ū ʙa talaʙaho naƣz taəlim doda nametavonist.

Talaʙaho porsol az darsi zaʙoni rusi heç jak natiçaji darkori nagiriftin va hanuz əilmi naƣz nagirifta istodin. Hozir dar maktaʙi mazkur muəllimho—Matatūv, Prijūv dar sinfhoji 3—4-um darsi zaʙoni rusiro ʙa talaʙaho ʙa daraçaji noqanoatʙaxş doda istodin. Onho ʙa savolhoji talaʙaho mukammal çavoʙ nadoda, xudro ʙa ʙefahmi mezanand.

Alʙatta in kor ʙa muəllimhoji maktaʙ munosiʙ naʙuda, va talaʙahoro qonəe karda nametavonad. Bojad muəllimho temaji dar sinf meguzaştagiji xudro ʙa talaʙaho mufassal fahmonda doda, darsi xudro ʙo savolu çavoʙho guzaronand. Ba savolhoji talaʙahoji maktaʙ naƣz çavoʙ nadodani muəllimho haminro nişon medihad, ki onho xudaşon az zaʙoni rusi naƣz xaʙardor nestand. Mudiri əilmiji maktaʙ ʙojad, dar in xusus heç ƣamxūri nakarda istodast, va dar in ʙoʙat çavoʙgar ʙudani xudro his nakarda istodast. Darkorast, ki gorONO-ji şahri Buxoro ʙa zudi in kamʙudiji maktaʙro ʙartaraf karda, maktaʙro az muəllimi zaʙoni rusiji əilmi soli doştagi taəmin kunad.

O. A.

DARSHO SAR ŞUDAND

SAMARQAND. Maktaʙhoji mijona va iʙtidojiji mamlakati sotsialistiji mo az 13-umi janvari soli 1938-um taəlimi corjaki sejumro ʙo sarʙalandiho sar kardand. Dar in çumla maktaʙi 26-umi şahri Samarqand ham, corjaki sejumro ʙo tajoriho sar kard. Maktaʙ masalaji dar corjaki sejum ʙa ci tariq kor kardanro ʙo muəllimho sançidagijast.

Muəllimho ʙaroji darshoro ʙo tajoriji naƣz guzarondan, plan va kalendarhoji darsiji xudro tajor kardagijand. Har jak muəllimi maktaʙ, ʙaroji tamomi talaʙahoji sinfi xudro ʙa corjaki sejum aəloci kunondan, kūşiş karda istodast. Mudiri əilmiji maktaʙ ʙaroji dar ʙajni muəllimho, sinfho va talaʙahoji maktaʙ korhoji corjakgiriji sotsialistiro revoç dodan, harakat karda istodast. Ƣajr az in, muəllimhoji maktaʙi mazkur ʙaroji kamʙudihoji xudro sarpar kardan, ʙa konsultatsijaji ʙa nazdi GorONO ʙudagi rafta istodin.

Z. Aʙromūv.

KRUƵOKHO BE ASBOB MEBOŞAND

KATAQŪRƢON. Maktaʙi mijonaji nomukammali jahudigiji Kataqūrƣon ʙaroji talaʙahoro az harxel korhoji əomavi oşno kunondan, jak cand kruƶokhoji darkori taşkil dodagijast. Cunonci: kruƶokhoji foto, hofizi, fizkultura va digaraş mavçud meʙoşad. Taşkiloti pioneri korhoji xudro dar ʙajni pionerho naƣz guzaronda istodast.

Starşij voƶatiji otrjadi pionerho vazifaji xudro naƣz içro karda, az intizomi onho ʙoxaʙardori karda meistad. Pionerho hama vaqt ʙo galstuki surxu liʙoshoji toza ʙa maktaʙ meojand. Otrjadhoji pioneri az asʙoʙhoji pioneri—ʙaraʙan, signali va d.d. cizho taəmin karda şudagijast. Voƶatiji otrjadhoji maktaʙi mazkur har 15 rūz jak karat ʙo pionerho sʙorhoji pioneri, maçlis meguzaronand. Baroʙari in gufta guzaştan darkorast, ki kruƶokhoji taşkilşudaji dar ʙolo nişon doda şuda, hanuz az asʙoʙhoju rahʙarho mukammal taəmin karda naşudin. Maktaʙ ʙaroji talaʙaho şarojiti naƣz nadorad. Ƣajr az in, ʙaroji pionerhoji maktaʙ klubi alohida taşkil doda naşudast. Talaʙaho darsi fizkulturaro dar sinfho guzaronda istodin, cunki ʙaroji darsi fizkulturaro guzarondan, zali maxsus mavçud nest.

Alʙatta, in ʙaroji hifzulsihatiji muəllimho va talaʙahoji maktaʙ zarari ʙisjore merasonad. Taşkiloti komsomoliji maktaʙ ʙa in masala nazar nakarda, xudro ʙa nodonami andoxta gaştast. Bojad direktsijaji maktaʙ, maktaʙro az girdoʙi kamʙudiho ʙurovarda, korhoji kruƶokho va korhoji əomaviju madaniro dar ʙajni talaʙaho naƣz ʙa rah monad.

R. Matatūv, Z. Hijojūv.

BO PROGULKUNI GŪŞTIN NABURDIN

ŞAHRISABZ. Maktaʙi mijonaji nomukammali jahudigiji 2-umi Şahrisaʙz corjaki dujumi taəlimi soli 1937/38-umro ʙo kamʙudihoji ʙisjor tamom kardagijast.

Programaji taəlim dar in mudat faqat ʙa 89,2 protsent guzaşta şudast. In ahvol az saʙaʙi sinfhoro ʙa sarvaqtaş az muəllimho taəmin nakardan ʙa vuçud omadagijast. Darsi Konstitutsija ʙe saʙaʙ futur ravonda şudast.

Darshazmkuniji talaʙaho noqanoatʙaxş meʙoşad. Cunonci: talaʙahoji sinfi jakumi «a» ʙa 77,7 protsent, sinfi jakum «ʙ» ʙa 75 protsent, sinfi sejum ʙa 85,3 protsent darshoro hazm kardagi meʙoşand. Digar sinfhoji maktaʙ ham darshoji guzaştagiro ʙa daraçaji darkori hazm kardagi nestand.

Nişon doda guzaştan darkorast, ki korhoji əomavi dar ʙajni talaʙahoji maktaʙi mazkur guzaronda naşuda istodast. Progulkuniji ʙe saʙaʙ ʙajni muəllimhoju talaʙaho ham dar corjaki jakum ham dar corjaki dujum xelo avç joftagijast. Direktsijaji maktaʙ (direktoraş **Aʙromūv** va mudiri əilmi **Levijūv**) ʙaroji progulkuniro az ʙajni muəllimhoju talaʙaho ʙarham zanondan gūştin naʙurdin.

Alʙatta hamaji in kamʙudiho ʙaroji sarpur kardani programaho va darshoro hazm nakardani talaʙaho saʙaʙ şudagijand.

Direktsijaji maktaʙ voçiʙast, ki ʙaroji kamʙudihoji nişon doda şudagiro ʙartaraf kardan gūştini qatəi ʙurda, gardiş ʙa dast darorad.

Ş. D.

BESAVODHORO SAVODNOK KARDA ŞAVAD

SAMARQAND. Revoljutsijaji Buzurgi Sotsialisti ʙa mihnatkaşhoji mamlakati mo ʙaroji ʙa əilmu madanijat sohiʙ şudan huquq dodagijast. Partija va hukumati soveti ʙaroji az ʙajni xalq ʙesavodiro tamoman ʙarham zadan, jak qator coraʙiniho didagijand.

Ba maqsadi ʙesavodiro az ʙajni əomaji mihnatkaşho ʙarham zadan, maktaʙhoji savodʙurori taşkil doda şudagijast. Amo dar guzarhoji 3-umu 8-umi şahri Samarqand, maktaʙhoji savodʙurori ʙa nom taşkil doda şudagi meʙoşand. Komitetho va aktivhoji mahalahoji mazkur ʙaroji mihnatkaşhoji ʙesavodi guzarro ʙa maktaʙho çalʙ kardan, jagon coraji darkori nadida istodin.

Komiteti guzarhoji 3-um va 8-um rafiqho—Xonimūv va Rafoelūv meʙoşand, onho vazifaji xudro his nakarda, ʙa in masala ʙo farqmasalagiju ʙepisandi nazar karda istodin. Zarurast ki komitethoju aktivhoji guzarho ʙaroʙari maktaʙhoji savodʙuroriji digari şahri Samarqand, kori namunavi ʙurda, ʙa zudi odamhoji ʙesavodro ʙa maktaʙho çalʙ karda maktaʙro peşrav kunand.

R. N.

Instituti industrialiji Leningrad jake az vuzhoji kalontarini SSSR meʙoşad. Dar on 7.500 student taəlim megirad. Dar mudati 20 soli Hukumati soveti instituti mazkur ʙa mamlakat 16.730 nafar inƶener dodagijast.

Dar surat çavqiji studenthoji fakulteti gidrotexnikiji institut az tarafi rost ʙa cap rafiqho Ja. Mirzojūv, X. Gildenʙerg, L. Komar, A. Casaçon, S. Petrūv, E. Kats, N. Kolomejtsev, S. Bolotnikūv va B. Ozojan. Foto A. Agic. (Sojuzfoto).

Farzandi ajomi Stalini

(Hikoja).

Soli 1915-um. Dar xonaji Jishoq Boruxi kaltaji ʙarosakaş, cun digar solhoji guzaştaji purazoʙ, hamin sol ham ʙo korhoji ʙeomad va ƣamgin sar şud. Ba kori ʙarosakaşiji ū ʙoz zijodtar zamistoni qotil zarʙaji kalon medod. Har ʙore ki qildaraki sarʙaş dar nişpi rah ʙa loji vaznin çūtida memond, hazor marotiʙa marg talaʙ karda, ʙa ovozi ʙalandi cūh... cūh... gūji va ʙo qamcini ʙaromaro az loj meʙurovard. Puli megiriftageş rūzgoraşro ʙa zūr meguzarond. Az ʙoloji in zindagiji talx Mazol zani ū ham jagon rūzi nekiju şodmoniro namedid.

Jak rūz namozigari Jishoq Boruxi kalta ʙaəd az kori soxtaş ʙa xona omada, xafaju ʙedimoƣ dar laʙi suffa nişasta ʙud. Mazol in aftu simoi xafa va laʙi pusti qaltidagiji ūro dida:

— Dadi Mūşe, ʙoz cava imrūz az kor xafa omada, ʙa in xunuki dar ʙerun şişted? Bale ʙa dilo ci gapi ʙojho darojad, ki ʙoz ʙa kori şumo lat dodan-ci?—gufta pursid.

— Mamoçon, kaj xudat ahvolro namedoni, ʙoz pursida ci kor mekunad? Imrūz jak puli pucak ham kor nakardim. Avqoti mamu tu az kuço meşavad, avqoti asp az kuço meşavad? In asp ʙa ʙoʙ nadorad, ki şikamam gaşna mond gūjad. Qami aspro ʙojad man zanam. Mazolçon, hamin avqot jofta dodan az kuço şavad? Naloq ʙojad ʙa çoj rasida mond. Qaspu ta ʙa şoji şiş toj, haftkast toj moi mekaşonad, daromadi ʙe ʙisjorast—gufta, naloqi manro ham ʙijod kardagiçon kam nest, ki xudi peşaki puli nalogro ovarda deh—gufta, imrūz du pohamro ʙa jak mizxa çava kardand.

— Xajr dadi Mūşe, ƣam naxured, man ham ʙa aravam qati jak ʙa şumo pul jofta meovardagi şavam, ki ʙadaton xursand şaved—gufta, Mazol ʙa şavharaş dilʙardori dod.

— Kūk, tepaju sel zada, pul jofta [illegible] meşijori-mi? gufta, Jishoq Boruxi kalta pursid.

Agar tepaju sel zadan naʙoşad ham, dar xonahoji mardum nonpaziju çomaşūji kardan ʙudagist! Oxir du kas ʙa kor lūc şuda, zindagiro ʙa jak navəe guzaronem meşavad-da—gufta, Mazol şavharaşro xotirçamə mekard.

— In nonpazi va çomaşūji ham kori harrūza nest. Bijo xudo gūj, ki jak ʙaloje ʙijojadu teztar in ʙojhoro ʙardorad va mo tinçiju oromiji xudro ʙinem—gufta, Jishoq Boruxi kalta ʙo sari xam ʙa xona daromad.

Mazol jak lahza ʙa ʙerun rost sarida mond. Az xona ovozi girjaji ʙaca ʙaromad. Mazol davida ʙa xona daromad. Girjaji Mūşe ʙa tezi tamom nameşud. Agar hazor Mazol ūro çumʙonda allagūji karda alda mekard ham, ki ʙa tezi xomūş nameşud. Har vaqt ki Mazol ʙa dahani Mūşe sinaro nazdik karda şir dodani meşud, nogoh ū xudi odami az daşt guşna omadagi ʙorin ʙa sina dar aftoda ʙa dahanaş mekard. Baəd az jak kamtar sinaro makidan, çahl girifta, sinaro az dahanaş mepartoft. Ongoh Mazoli sijohʙaxt:

— Xajr ci kor kunam, Mūşeçon, xudam ci mexuram, ki ʙa tu şir şavad—gufta ʙa girjon daromada, az ʙoloji toqca ʙençojro girifta ʙa ū medod.

Zindagoniji xonavodaji Jishoq Boruxi kalta to rafta ʙadtar şud. Jak rūz ū az koraş kamtar ʙeʙol şuda omad. Pagoh ʙa kor rafta ham natavonist. Hamin qati ū kūrpaju ʙistar karda, ʙa tani ʙirjon çavlon rafta xoʙ raft. Qaspu araʙaro furūxta, ʙa xaroçoti kasali va ʙa qarzdoriho doda tamom kard. Amo ʙaəd az ponzdah rūzi kasaliji ū Mazol ham kasal şud. Hama xeşu tavorho ʙa peşi onho omada, ana imrūz mexezeton, ana pagoh mexezeton—gufta, dilʙardori medodand. Amo dard rūz ʙa rūz ʙadtar meşud. Jishoq Boruxi kaltaji ʙa [illegible] joft. Az puşti, ū Mazol ham ʙaəd az dah rūz vafot joft. Dar xona Mūşeji jakunimsola mond. Mūşeji navoziş va ʙūsahoji padaru modarro tūqritar nadidagi, ʙa xonaji Biti xoleş ovarda şud. Ū dar inço ʙo ʙacaji xoleş dar jakço parvariş mejoftagi şud.

⁂

Az voqiəa haşt sol guzaşt. Zindagoni mutlaq digar şud. Jishoq Boruxi kalta va Mazoli sijohʙaxt ʙorin odamhoro didan mumkin naʙud. Hama ozod, hama ʙa mihnati halori xud maşquli mekardand. Xondan, ʙo xursandi zindagoni kardan, sohiʙi tamomi huquqhoji odami ʙudan—ana hamaji in dar sari odamhoji purƣajrat dida meşud.

Garcande Mūşe ʙepadaru ʙemodar ʙud, amo ū ƣamxūri dojimi doşt. Ū ʙaəd az sarvar joftani revoljutsijaji Oktjaʙr dar detdom zindagoni mekardagi şud. Mūşe ʙaroʙari ʙa detdom daromadanaş, dar maktaʙ ham daromad. Ū cun kamsaqalʙacahoji dar vaqthoji peş ʙa harxel ahvoli ʙad xazon şuda dar qūragi maviz meşudagiho ʙorin naʙuda, ʙalke ʙacaji kitoʙu daftar ʙa dast ʙa maktaʙ meraftagi şuda ʙud. Zindagoniji ʙarçūşi detdom guzaşta meistod. Mūşe ham ʙo tani sihat kalon şuda, sol ʙa sol ʙo natiçahoji naƣzi taəlimgiriji xud, ʙa sinfhoji ʙaland guzaşta meistod.

Mūşe ponzdahsola şud. Sinfi haftumro tamom kard. Odami haft-haşt sol peş ūro medonistagi, dar in qadri ponzdahsolagi ūro şinoxta nametavonist. Mūşe serpaəluji ʙoquvvat şuda ʙud. Vaqte ki mūjaşro ʙa tartiʙ meovard ʙa ū jak nure pajdo meşud. Amo ū ƣajr az pagohi digar vaqtho in korro namekard, cunki ū nihojat ʙacaji serƣajrat, caqon jagon minuta vaqti xudro ʙa ʙekori namoravondagi ʙud. Agar ū to pejin ʙa dars maşquli mekard, ʙaəd az on darov ʙa korxonaho ʙa hunar jod giriftan ʙand meşud. Medid, ki halok şudast, darov panç-şiş ʙacahoro girifta, turnikxoni va jo kaptaposi mekard. Şaxho ʙa gazetaxoni, darstajorkuni ʙand meşud. Hama ūro dūst medoştand va ʙa dūst doştan ham ʙacaji mearzidagi ʙud. Ana haminxel Mūşe ʙa detdom zindagoniji xursandiji xudro haft sol guzarond.

Detdom Mūşero ʙo taərifnomahoji zūr ʙa dorulmuəallimin rohi kard. Mūşe dar inço jake az talaʙaji ʙehtarin hisoʙ mejoft. Ū ʙaəd az cand vaqt tarʙijaji ʙa safi pioneri ʙudageş giriftagiro az dast nadoda ʙa komsomol daromad. Dar har kanikuli toʙistoni dar şahraşon rafta, ʙajni əoma kor meʙurd. Ojista-sekin Mūşe jake az çavonhoji purdon, taşviqotci va talaʙaji aəloci şud. Dar qadri 19-solageş Mūşeji şukufon muəllim şud.

Taçriʙahoji korhoji taşviqoti, çoloki va purdoniji ūro ʙajni talaʙaho sohiʙi əizzatu oʙrūji kalon kard. Talaʙaho ūro cun ʙirodar xud əizzatu hurmat mekunand. Solhoji korhoji muəllimiji ū meguzaştand. In solho ʙa ū va ʙa hamaji xalqho solhoji zafar ʙudand.

Rūzi 12-umi dekaʙri soli 1937 az un rūzhoji 12-umi mahhoju solhoji guzaşta tafriqaji kalon doştand. In rūzi umumixalqi ʙud. Hama dar in rūz ʙo liʙoshoji nav, şodonu xandon va ʙo xohişmandiji zūr ʙaroji sajlovi Soveti Əoliji SSSR guzarondan ʙa ucastokhoji sajlovi meomadand.

Mūşeji jatimcaji dar tamomi zindagoniji xud, ʙo ƣamxūriji hama davr girifta şudagi, ʙo əişqu havasi zūr ʙa korhoji sajlovi jordam doda, ʙajni əoma kor guzarondagi meʙoşad.

Şodmoni, xursandi va orzuju murodi Mūşero heç gufta nameşud. Ū az xursandiji xud ʙo ovozi ʙaland az tahti dil guft:

— Agar mani jatimca dar davri podşohati zulmdihanda zindagoni mekardam, mau cun padaru modaram ʙa azoʙu kulfat xazon şuda meraftam. Alhol zindagi mutlaq digar [illegible] Mihnati halol, xondani rohat, sohiʙi huquqho—ana zindagonii mo hamin xelast!

J. Aminūv.

Kamʙudihoji xoçagiji manzilçojiro ʙa zudi ʙartaraf karda şavad

17-umi oktjaʙri soli guzaşta TsIK va SNK SSSR az xususi ƶakthoro ʙarham doda, fondhoji manzilçojiro ʙa ruxsadi sovethoji şahriju rajoni supurdan, maxsus qaror ʙurovarda ʙudand. Dar asosi qarori mazkur sovethoji şahriju rajoni ʙa zudi ʙaroji ʙarham dodani ƶaktho kor ʙurda, az jakumi janvar ʙo sistemaji TsIK va SNK SSSR muqarrar kardagi kor kardanaşon lozim ʙud.

Dar in xusus dar jak qator şahru rajonho kor ʙurda şuda istodast. Dar nazdi sovethoji şahriju rajoni upravleniji xoçagiji manzilçoji va dar nazdi Narkomxozi Ūzʙekiston idoraji asosiji upravleniji xoçagiji manzilçoji taşkil doda şudagijast.

Hozir ʙa holati gorsovetho havliho qaʙul karda şuda istodin. Dar vazifahoji upravlenihoji havliho odamhoji munosiʙ taəin karda şuda istodin. Jak qator upravlenihoji havlihoje ki halakaj kori xudro sar kardagijand, plani finansiji soli 1938-umro soxta, çojhoji remontʙoʙ va odamhoji az içora qarzdor ʙudagiro ʙa hisoʙ girifta istodin.

Dar idoraji asosiji upravleniji xoçagiji manzilçoji masalahoji kontoraji remontkuni, korxonahoji qismhoji ʙinokori tajor mekardagi taşkil dodanro kor karda ʙaromada şuda istodast, ki in coraʙini ʙaroji remont kardani havliho jordami kalon merasonad.

Baroji ci tariq remonthoji serxarç va saʙuk guzarondan instruktsijaji maxsus kor karda ʙaromada şuda istodast.

Dar soli 1938 ʙaroji remonti serxarçi havlihoji respuʙlika az 10 million sūm zijod va ʙaroji ʙinokoriji havlihoji nav qariʙi 8,5 million sūm pul girifta meşavad.

Baroji in maʙlaq pulro ʙa ʙunjodijati xoçagiji manzilçoji xarçkard kardan, gorsovetho va rajsovetho ʙojad çavoʙgariji kaloni xudro his kunand va ʙaroji ʙa mihnatkaşho xonahoji ravşani xuşrū soxta dodan, dilsūzona kor ʙarand.

Nişon dodan darkorast, ki sistemaji navi kori xoçagiji manzilçoji ustodona kor girifta ʙurdanro talaʙ mekunad. Sistemaji nav faqat ʙaroji talaʙi xalqro tamoman içro kardan va şarojiti manzilçoji onhoro ʙehtar kardan ʙa vuçud ovarda şudagijast. Az hamin saʙaʙ in korro ʙa asosi qarori TsIK va SNK SSSR ʙa tariqi namunavi girifta ʙurda va dar in ucastoki kor ham sarʙalandiro ʙa dast darovardan darkorast.

Upravlenihoji havliho az jakumi janvar kori xudro sar kardanaşon darkor ʙud. Amo dar tamomi şahru rajonhoji Ūzʙekiston hole ham dar in xusus kori əamali guzaronda naşuda istodast.

Ƣajr az in idoraji asosiji upravleniji xoçagiji manzilçojiji Narkomxoz ʙaroji tempi kori taşkiliro teztar tamom kardan, dar çojho korro ʙolşevikona ʙa rah namondast. Tamomi quvvathoji mavçuda ʙa darri korhoji taşkili moʙilizatsija karda naşudin.

Narkomkomxoz ʙojad in ahvolro ʙa nazar girifta, ʙaroji dar çojho kamʙudihoro ʙartaraf kardan va ʙa gap qarori TsIK va SNK SSSR-ro ʙa içro rasondan, ʙa holati dar çojho odam rohi kardan, kori əamali guzaronad.

Nacalniki idoraji asosiji upravleniji xoçagiji manzilçojiji Ūzʙekiston—
GOLOBORODKO.

Az sajlovi komiteti mahala

MAÇLIS SIRI SIDIQŪVRO FOŞ KARD

TOŞKAND. Bo maqsadi sostavi komiteti mahalaro az çinshoji ƣajr—mulloho, ruhoniho, savdogarhoji peştara va odamhoji vajronşudaji ʙa interesi xalq kor namekardagi toza karda, komitethoro az nav sajlov kardan, rajsoveti rajoni Oktjaʙr maxsus qaror ʙurovarda halakaj ʙa kori əamali daromadagijast.

Dar nazdiki dar mahalaji Jezūv maçlisi umumiji sokinhoji mahala guzaronda şuda, dar on az kori dar ʙajni du sol kardagiji komitet dokladi hisoʙoti şunida şud. Sokinhoji mahala dokladro ʙo interesi zūr şunida, ʙa muzokira ʙaromada, jak qator kamʙudihoji rah doda nameşudagiji mahala komitetro rūjikor kardand.

Dar maçlis maəlum şud, ki rajisi komitet Damin Sidiqūv ʙo jordami ʙaəze kasho ʙe maçlisu ʙe sajlov dar mudati du sol komitet şuda, ʙa ƣajr az zarar ʙa kori mahala heç nafə naovardast. Dar xususi naloghoji meomadagi, andozhoji havliho, hajvonot, straxovanij va digaraşro ʙa sarvaqtaş çamə karda ʙa ʙank supurdan komitet diqqat namondast. Dar ʙoʙati zajūmpahnkuni ʙoşad, komitet sust kor guzarondagijast. Az 300—350 xonavor xalqi guzar, faqat 30—35 kasro ʙa zajūm podpiska karda şudastu xalos. Puli az ʙa maʙlaqi 560 sūm podpiskaji zajūm çamə karda şudagiro ʙa ʙank supurda naşudast. Dar natiça to ʙa alvaqt podpiscikho zajūmhoji xudro nagiriftin.

Damin Sidiqūv odami kasʙu koraş nomaəlum meʙoşad. Ū dar heç çoj xizmat namekunad. Az hamin saʙaʙ ū ʙisjortar ʙa interesi kisaji xud kor karda, korhoji çaməijatro futur ravondagijast. Dar in mahala 19 havli furūş meşavad. Az in havliho Damin Sidiqūv va sekretari ū Nasir Zij[illegible]mūv puli kalon daloli girifta az [illegible] ʙaroji guzar faqat 50—60 sūmi pul meʙurorand. Az rūji guftahoji [illegible] az pulhoji daloliji havlihoji furūşşudagi 1.250 sūm daromad şudast. [illegible] in ʙa 653 sūm ʙa guzar «xarç kardem» gufta scūti qalʙaki tajor kardin. Va puli ʙoqi monda darak [illegible] dorad.

Ƣajr az in spravkahoji ʙa odamho dar ci xusus doda meşudagi [illegible] hisoʙ girifta, ʙa daftari ʙaromad [illegible] navista naşudast. Az saʙaʙi xalqi guzarro durust ʙa hisoʙ nagiriftan, dar guzar cand kas istiqomat kardanaşon korkunhoji komitet namedonand. Dar ʙajni zanho korhoji əomavi va [illegible] nedodkuni qatəijan noqanoatʙaxş guzaronda şudast. Baəze zanho [illegible] ham ʙa taki farançin megardand. Kori nest kardani ʙesavodiro durust taşkil doda naşudast. In xel ʙesavodho dar in guzar xelo ʙisjor ʙa nazar omadagijast.

Maçlisi umumi sostavi komitethoji mahalaro parokanda karda, Sidiqūvro az kori rajisi girift. Dar sostavi komitet çavonho, clenhoji partija va komsomolho sajlov karda şudand. Maçlis qaror kard, ki kori xijonatkoriji Damin Sidiqūv va şerikhojaş az sari nav sançida, ʙaroji ʙa çavoʙgari kaşidan, kori ūro ʙa prokuror supurda şavad. Hozir dar in [illegible] revkomisija kor karda istodast.

Mahal[illegible]

Raʙinovic xuddonami karda ʙa artel zarar rasonda istodast

SAMARQAND. Dar proizvodstvo texnoruk roli kalon ʙozi mekunad. Ū ʙojad ʙo texnikaji kor va ʙo tamomi qismhoji vositahoji korkardaʙurori mukammal silohpūş ʙuda, dar vaqti darkoreş maşinahoro ʙa tartiʙ darovarda va ʙa kori har jak raʙocij jordami darkori rasonda metavonistagi ʙoşad. Amo texnoruki arteli trikotazʙuroriji «8-umi mart» Raʙinovic ʙa in talaʙho candon naƣz çavoʙ doda nametavonad.

Raʙinovic dar artel tifoqan daromada mondagijast. Ū ʙa vazifaji texnoruki heç munosiʙ naʙuda va az əuhdaji in kor ham naʙaromada istodast. Pravleniji artel Raʙinovicro az har çihat nasançida, ʙo rekomendatsijaji ʙaəze kashoji şuʙhanok eətiʙori karda, ʙe maslihati sojuz ūro ʙa vazifaji texnoruki taəin kardagijast. In kori ƣajriqonuniji odamro nasançida ʙa kori rahʙari taəin kardani pravlenij ʙa clenho va ʙa xudi artel xelo zarari kalon rasonda istodast. Raʙinovic dar mudati 2—3 mohi kori xud ʙa artel ʙa ƣajr az zarar jagon nafə ovardagi nest.

Raʙinovic har rūz vaqti koriji xudro dar tsexi kaloʙaresi sarf karda, az kori tsexhoji rangvoreigi, dūzandagi trikotazʙurori va digaraş mutlaq xaʙar namegirad. In az hamin saʙaʙ meʙoşad, ki Raʙinovic 10 sol peş jak cand vaqt dar artelhoji pajpoqʙofi kor karda, ʙaəd ʙa digar kor meravad. Ū ʙaəd az 10 sol ʙoz ʙa kori trikotazʙurori havas karda, dar arteli mazkur ʙa kor daromadagi[illegible] Raʙinovic kori trikotazʙurorira [illegible] faromūş kardagijast. Az maş[illegible] tsexhoji digar heç xaʙar nadorad.

Ƣajr az in dar artel ʙa daraçaji [illegible] kori kor nakarda, Raʙinovic ʙa [illegible] rarsijorandagi maşquli karda [illegible] Dar tsexi rangvoreigi ʙaroji 500 [illegible] kaloʙaro rang kardan jak sarçin [illegible] da sarf karda meşavad. Az [illegible] 500 kilo kaloʙaro taəmin karda [illegible] tavonistan, Raʙinovic ʙaroji 100 [illegible] kilo kaloʙa ʙa mudiri tsex [illegible] medihad, ki onro rang kunad. [illegible] 100—150 kilo kaloʙa jak sarçin [illegible] daro xarç karda, ʙoz jak cand [illegible] cihoro ʙa in kor ʙa ʙehudagi [illegible] karda şudagijast. In mutlaqo [illegible] rustast.

Peş az ʙa soli nav doxil [illegible] arteleiho ʙa xud cunin voçiʙijat [illegible] rifta ʙudand, ki az rūzhoji ava[illegible] li nav plani korkardaʙurori[illegible] karda, ʙa peşravho sohiʙ [illegible] In voçiʙijat içro naşuda istodast [illegible] roji in texnoruk Raʙinovic [illegible] jat rasonda istodast. Az rūzhoji [illegible] li sol arteleiho 3 rūz ʙolo[illegible] kor nakardin. Sarkori in Raʙ[illegible] meʙoşad. Ū arteleihoro çavoʙ [illegible] gijast.

Jakqalam artel az Raʙinovic [illegible] ƣajr az zarar jagon nafə na[illegible] todast. Raʙinovicro tezi qati [illegible] girifta ʙa çavoʙgari kaşidan [illegible] rast.

Artel[illegible]

Redaktori çavoʙgar M. AMIN
Upolnoglavlit № A.—598. Toşkand Uzpoligrafkomʙinat.